Dosarul nr. 2r-284/20

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani) jud: E. Cojocari
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: N. Simciuc, L. Pruteanu, I. Cotruță

D E C I Z I E

17 iunie 2020 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii Supreme de Justiție,

în componența:
Preşedintele completului, judecătorul Dumitru Mardari
judecătorii Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Vitali Ceban,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Elcin Aliev împotriva lui Vitalie Ceban și Olga Caireac cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 30 septembrie 2020 a Curţii de Apel Chişinău,

c o n s t a t ă:

La 12 iunie 2018, Aliev Elcin s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Vitalie Ceban și Olga Caireac cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei în sumă de 9 000 euro, a dobânzii contractuale în sumă de 784 de euro, penalității în sumă de 6 480 de euro, dobânzii de întârziere în sumă de 1 028 de euro, iar în total a sumei de 17 282 de euro, precum și taxa de stat în sumă de 10 312 lei.

Prin hotărârea din 18 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea s-a admis integral.

S-a încasat în mod solidar de la Vitalie Ceban și Olga Caireac în beneficiul lui Aliev Elcin suma de 9 000 euro - datoria contractuală conform contractelor de împrumut și fidejusiune, dobânda contractuală în suma de 784 de euro, penalitatea - 6 480 de euro, dobânda de întârziere - 1 028 de euro, echivalenți în lei moldovenești la momentul executării prezentei hotărâri și suma de 10 312 de lei - cheltuieli de judecată de plată a taxei de stat.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 16 aprilie 2019, Vitalie Ceban a declarat apel nemotivat, solicitând casarea hotărârii și remiterea cauzei la rejudecare.

Prin încheierea din 8 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Vitalie Ceban împotriva hotărârii din 18 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

S-a oferit apelantului Vitalie Ceban un termen rezonabil până la 5 iunie 2019, pentru a depune, prin intermediul biroului de monitorizare și relații publice al Curții de Apel Chișinău, cererea de apel motivată și bonul de plată a taxei de stat în cuantum de 7 734 de lei, explicându-i, că dacă nu va îndeplini în termen indicațiile

instanței de apel din încheierea emisă, cererea de apel nu se va considera depusă și va fi restituită.

La 28 iunie 2019 Ceban Vitalie a depus cerere de apel motivată, însă fără a anexa dovada de plată a taxei de stat. Totodată apelantul a solicitat scutirea integrală de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 1 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea lui Vitalie Ceban cu privire la scutirea de plata taxei de stat.

Nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Vitalie Ceban împotriva hotărârii din 18 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

S-a oferit apelantului Vitalie Ceban un termen rezonabil de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru a depune, prin intermediul biroului de monitorizare și relații publice al Curții de Apel Chișinău, a bonului de plată a taxei de stat în cuantum de 7 734 de lei, explicându-i că dacă nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă, cererea de apel nu se va considera depusă și va fi restituită.

La 25 iulie 2019 Vitalie Ceban a depus o cerere suplimentară privind scutirea parțială de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 29 august 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea lui Vitalie Ceban privind scutirea parțială de plata taxei de stat și s-a scutit Vitalie Ceban parțial de plata taxei de stat pentru declararea apelului.

Nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Vitalie Ceban împotriva hotărârii din 18 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

S-a oferit apelantului Vitalie Ceban un termen rezonabil de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru a depune, prin intermediul biroului de monitorizare și relații publice al Curții de Apel Chișinău, a bonului de plată a taxei de stat în cuantum de 3 800 lei, explicându-i că dacă nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă, cererea de apel nu se va considera depusă și va fi restituită.

Prin încheierea din 30 septembrie 2020 a Curţii de Apel Chişinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Vitalie Ceban împotriva hotărârii din 18 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din motiv că apelantul nu au îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin. (1).

La 10 noiembrie 2019, Vitalie Ceban a declarat recurs împotriva încheierii din 30 septembrie 2020 a Curţii de Apel Chişinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că nu i-a fost comunicată.

Oficiul poștal nu i-a adus la cunoștință nici cel puțin prin intermediul unui aviz de sosire la cutia poștală precum că în adresa cabinetului avocatului a parvenit careva scrisoare cu aviz recomandat sau simplă.

El nu putea să reclame vreo înștiințarea a Curţii de Apel deoarece nici nu cunoștea despre existența acesteia.

Recurentul consideră că în cazul dat s-a admis o omisiune şi executarea necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu din partea lucrătorilor oficiului poștal. Or, potrivit pct. 75 al Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, trimiterile poștale sosite în oficiile poștale de destinație se distribuie destinatarului la domiciliu (la parterul

persoanei juridice) conform adresei sau se înmânează la ghișeul oficiului poștal în aceeași zi, or nu mai târziu de a doua zi de la sosire.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că copia încheierii din 30 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa părților la 10 octombrie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire cu nr. de ieșire 10124 (f.d. 127), însă dovada legală de recepționare a acesteia de către recurent, la materialele dosarului lipsesc.

Din aceste motive, Colegiul consideră că recursul declarat la 4 noiembrie 2019 este declarat în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat şi care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 şi 365 şi dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În context, art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, stipulează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Art. 110 din Codul de procedură civilă, statuează că, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces şi alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum şi în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Din interpretarea prevederilor legale enunțate se reţine, că apelanților li se acordă un termen pentru înlăturarea neajunsurilor, iar în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor menționate în încheiere, survine sancțiunea pentru neîndeplinirea în termen a actului de procedură, la caz, restituirea cererii de apel.

Raportând la speță normele sus-citate, Colegiul consideră concluzia instanței de apel privind restituirea apelului declarat de către Vitalie Ceban, ca fiind întemeiată.

Or, după cum denotă actele cauzei, la 18 martie 2019 Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani a pronunțat dispozitivul hotărârii judecătorești.

La 16 aprilie 2019, Vitalie Ceban a depus cerere de apel nemotivată, fără a prezenta dovada de plată a taxei de stat. (f.d. 86)

Ca urmare, fiind examinată chestiunea privind punerea pe rol a apelului, prin încheierea din 8 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Vitalie Ceban și s-a oferit apelantului un termen rezonabil până la 5 iunie 2019, pentru a depune, prin intermediul biroului de monitorizare și relații publice al Curții de Apel Chișinău, cererea de apel motivată și bonul de plată a taxei de stat în cuantum de 7 734 de lei, fiindu-i explicat că dacă nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă, cererea de apel nu se va considera depusă și va fi restituită. (f.d. 91-93)

Conform recipisei din 13 iunie 2019, apelantului i s-a prelungit termenul de procedură până la 28 iunie 2019. (f.d. 97)

La 28 iunie 2019, Ceban Vitalie a depus cerere de apel motivată, fără a anexa dovada de plată a taxei de stat.

Totodată apelantul a solicitat scutirea integrală de la plata taxei de stat, invocând starea material precară generată de faptul că nu este angajat în câmpul muncii, iar conturile bancare îi sunt sechestrate. (f.d. 98-100)

Prin încheierea din 1 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea lui Vitalie Ceban cu privire la scutirea de plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Vitalie Ceban împotriva hotărârii din 18 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și s-a oferit apelantului un termen rezonabil de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru a depune, prin intermediul biroului de monitorizare și relații publice al Curții de Apel Chișinău, a bonului de plată a taxei de stat în cuantum de 7 734 de lei, fiindu-i explicat că dacă nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă, cererea de apel nu se va considera depusă și va fi restituită. (f.d. 102-105)

La 25 iulie 2019 Vitalie Ceban a depus o cerere suplimentară privind scutirea parțială de la plata taxei de stat. (f.d. 108-109)

Prin încheierea din 29 august 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea lui Vitalie Ceban privind scutirea parțială de plata taxei de stat și s-a scutit Vitalie Ceban parțial de plata taxei de stat pentru declararea apelului.

Nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Vitalie Ceban împotriva hotărârii din 18 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

S-a oferit apelantului Vitalie Ceban un termen rezonabil de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru a depune, prin intermediul biroului de monitorizare și relații publice al Curții de Apel Chișinău, a bonului de plată a taxei de stat în cuantum de 3 800 lei, fiindu-i explicat că dacă nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă, cererea de apel nu se va considera depusă și va fi restituită. (f.d. 114-117)

În termenul stabilit apelantul nu a prezentat bonul de plată a taxei de stat în cuantum de 3 800 lei, iar, prin încheierea din 30 septembrie 2020 a Curţii de Apel Chişinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Vitalie Ceban împotriva hotărârii din 18 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din motiv că apelantul nu au îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea din încheierea din 29 august 2019 Curții de Apel Chișinău, emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă. (f.d. 123-126)

Colegiul reține că, copia încheierii din 29 august 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată apelantului prin intermediul oficiului poștal (f.d. 118), însă, scrisoarea a fost returnată cu mențiunea oficiului poștal „Nereclamat” (f.d. 119-120).

Conform recipisei semnate de Vitalie Ceban, încheierea din 29 august 2019 Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de către ultimul la 9 septembrie 2019 (f.d. 121).

În acest context, Colegiul menționează că la materialele dosarului este anexată dovada înmânării apelantului a copiei încheierii din 29 august 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Astfel, termenul de 15 zile, instituit de instanța de apel pentru prezentarea apelului motivat și achitarea taxei de stat a expirat la 24 septembrie 2019.

Neajunsurile indicate în încheierea din 29 august 2019 nu au fost înlăturate de către apelant în termenul stabilit de instanță și, respectiv, prin încheierea din 30 septembrie 2019 Curtea de Apel Chişinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a restituit cererea de apel.

Iar, în aceste circumstanțe, Colegiul reține că instanța de apel întemeiat a restituit cererea de apel depusă de Vitalie Ceban, pe motiv că nu a înlăturat neajunsurile în termenul limită stabilit prin încheierea din 29 august 2019 a Curţii de Apel Chişinău.

Cât privesc argumentele recurentului, instanța de recurs le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse.

Or, cele menționate mai sus confirmă indubitabil faptul că Vitalie Ceban a cunoscut despre existența prezentului litigiu şi examinarea lui, astfel că acesta trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudenţa națională, cât şi a CtEDO, de a-și proteja drepturile de acces la instanţă prin efectuarea în termen legal a tuturor acţiunilor procedurale, inclusiv şi prin depunerea în termenul legal a cererii de apel.

În această privință, instanța de apel a explicat cu suficientă putere de convingere că pe durata întregului proces, părțile sunt obligate să se intereseze despre dosarul aflat în examinare și să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Colegiul menționează că apelantul avea obligația şi a dispus de suficient timp pentru a întreprinde toate măsurile în vederea executării indicațiilor stabilite în încheierea instanței de apel din 29 august 2019 prin care nu s-a dat curs cererii de apel și s-a oferit un termen rezonabil de 15 zile din data recepționării încheierii, pentru a prezenta instanței bonul de plată a taxei de stat în cuantum de 3800 lei.

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) şi 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență şi să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței şi să respecte termenele prevăzute de lege.

În asemenea împrejurări se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece în termenul stabilit apelantul nu a lichidat neajunsurile cererii de apel, fapt ce atrage consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Astfel fiind, în lipsa probelor confirmative ce ar demonstra temeinicia recursului declarat, argumentele aduse în susținerea acestuia se vor aprecia ca fiind declarative.

Instanța de recurs nu poate reține cele invocate de recurent, și anume că Oficiul poștal nu i-a adus la cunoștință prin intermediul unui aviz de sosire la cutia poștală că în adresa cabinetului avocatului a parvenit careva scrisoare cu aviz recomandat sau simplă și că, el nu puteam să reclame vreo înștiințarea a Curţii de Apel deoarece nici nu cunoștea despre existența acesteia or, constatările sus menționate combat argumentele date.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Vitalie Ceban şi de a menține încheierea din 30 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Vitalie Ceban.

Se menține încheierea din 30 septembrie a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Elcin Aliev împotriva lui Vitalie Ceban și Olga Caireac cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Dumitru Mardari

judecătorii Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru